

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 01. decembra 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **J. Z.** pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák. a iné, o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestné veci obvineného J. Z. vedené na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 7 Tos 48/2011 a sp. zn. 7 Nto 9/2011, sa tomuto súdu **n e o d n í m a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Prešove sa vedie pod sp. zn. 7 Tos 48/2011, konanie o sťažnosti obvineného J. Z. proti uzneseniu Okresného súdu Poprad z 20. septembra 2011, sp. zn. 5 Nt 7/2011, ktorým bolo podľa § 32 ods. 3 Tr. por. rozhodnuté o tom, že predsedníčka senátu Okresného súdu Poprad JUDr. M. P. sa nevyklučuje z prejednávania a rozhodovania v trestnej veci obvineného vedenej pod sp. zn. 5 Nt 7/2011.

Zároveň sa na vyššie uvedenom krajskom súde vedie pod sp. zn. 7 Nto 9/2011 aj konanie o návrhu obvineného J. Z. v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., týkajúceho sa trestnej veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 5 Nt 7/2011.

Čo sa pritom týka námietky zaujatosti obvineného voči predsedníčke senátu JUDr. M. P., na základe ktorej bolo vydané vyššie citované rozhodnutie o jej nevyklúčení, ako aj návrhu obvineného na odňatie veci, sp. zn. 5 Nt 7/2011, Okresnému súdu Poprad a jej prikázanie inému súdu, tak tieto obe boli súčasťou návrhu obvineného J. Z. na povolenie

obnovy konania vo veci Okresného súdu Poprad, sp. zn. 6 T 32/2008, doručeného na súd prvého stupňa dňa 05. septembra 2011.

Vzhľadom k tomu, že podľa názoru príslušného predsedu senátu Krajského súdu v Prešove JUDr. P. T. nebolo možné na základe podaní obvineného jednoznačne určiť, či tento namieta len zaujatosť súdu prvého stupňa, teda Okresného súdu Poprad a ostatných okresných súdov v rámci Prešovského a Košického kraja, alebo či namieta aj zaujatosť krajských súdov v týchto krajoch, tomuto dňa 18. októbra 2011 zaslal písomnú žiadosť o oznámenie, či teda vznáša námietku zaujatosti aj voči všetkým sudcom krajských súdov v rámci spomínaných krajov.

Dňa 24. októbra 2011 bola na krajský súd doručená odpoveď obvineného na uvedenú žiadosť, v ktorej tento jednoznačne uviedol, že namieta aj zaujatosť Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Košiciach (resp. všetkých sudcov týchto súdov).

Ako dôvod pritom uviedol, že „takzvaná“ poškodená G. a dozorujúca prokurátorka K., ktorá je jej blízkou priateľkou, rozširovali medzi svojimi priateľmi a známymi ešte pred vynesením rozsudku na Okresnom súde Poprad „takzvané“ zaručené informácie o tom, že na uvedenom súde dostane doživotie alebo 25 rokov, a že aj na Krajskom súde v Prešove je to už všetko vybavené cez ich známych, a to sudcu B. a B., ktorí boli v tom čase predsedami krajských senátov. Na základe týchto informácií bola z jeho strany podaná už aj sťažnosť na najvyšší súd a Ministerstvo spravodlivosti, kde žiadal o vylúčenie Krajského súdu v Prešove, ako aj Krajského súdu v Košiciach z rozhodovania v jeho veci, nakoľko obhajca poškodenej a súčasne aj jej intímny priateľ JUDr. K. má známosti na oboch spomenutých súdoch. Na základe tejto jeho sťažnosti bola vraj nakoniec aj daná vec odobratá JUDr. B. a pridelená JUDr. L., ktorí ho síce oslobodil spod obžaloby pre trestný čin znásilnenia a zrušil mu aj trest 25 rokov, ale dal mu 8 rokov na základe neúplného a zavádzajúceho rozsudku súdu prvého stupňa.

Obvinený záverom podotkol, že neverí, že by jeho obnova konania bola spravodlivo riešená či už na Krajskom súde v Prešove alebo na Krajskom súde v Košiciach, a už toľž nie na Okresnom súde Poprad.

Dňa 14. novembra 2011 predložil Krajský súd v Prešove vyššie uvedený návrh obvineného v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. tunajšiemu súdu na rozhodnutie.

Súčasťou predloženého spisového materiálu sú aj písomné vyjadrenia sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v trestných veciach vedených pod sp. zn. 7 Tos 48/2011 a 7 Nto 9/2011, z ktorých vyplýva, že tí obvineného – s výnimkou JUDr. A. L., JUDr. E. D. a JUDr. E. R. a JUDr. G. K., PhD. - nepoznajú a vo veci sa necítia byť zaujatí. Prví traja z menovaných sudcov pritom obvineného J. Z. poznajú len z rozhodovacej činnosti (rozhodovali ako odvolací senát vo veci, v ktorej obvinený podal už vyššie spomenutý návrh na obnovu konania), a z toho dôvodu sú preto potom okrem JUDr. E. D. toho názoru, že z prejednávania danej veci sú podľa § 397 ods. 2 Tr. por. vylúčení. A napokon JUDr. G. K., PhD. uviedla, že obvineného pozná z detstva, no v súčasnosti s ním nie je v žiadnom vzťahu; vo veci sa necíti byť zaujatá.

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 23 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a zistil, že **v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie vecí, sp. zn. 7 Tos 48/2011 a sp. zn. 7 Nto 9/2011, Krajskému súdu v Prešove a ich prikázanie inému súdu.**

„Dôležitými dôvodmi“ v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci.

Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti

a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.“

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

V danom prípade však takéto dôvody obvinený vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 2 Tr. por. sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal

naň súhlas alebo pokyn.

Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezaujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. **Námietka zaujatosti nemôže byť pritom v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. založená len na výhradách smerujúcich k procesnému postupu súdu.**

Ďalej je v tejto súvislosti potrebné zdôrazniť tiež i tú skutočnosť, že **námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého súdu.

V posudzovanom prípade boli pritom obe trestné veci (sp. zn. 7 Tos 48/2011 a sp. zn. 7 Nto 9/2011) pridelené do senátu JUDr. P. T., ktorý v zmysle aktuálneho rozvrhu práce tvoria popri menovanom sudcovi ešte JUDr. M. H. a JUDr. M. Z.. Ani voči jednému z uvedených sudcov pritom obvinený J. Z. vo svojich podaniach neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v daných veciach. Takéto skutočnosti napokon ale obvinený neuviedol ani voči jednému sudcovi dotknutého krajského súdu.

Na margo podaní obvineného považuje navyše najvyšší súd za nevyhnutné zdôrazniť i tú skutočnosť, že všetky tam uvádzané skutočnosti obvinený už v podstate uvádzal aj v konaní predchádzajúcom podaniu návrhu na obnovu konania, a s týmito sa aj príslušné súdy riadnym spôsobom vysporiadali, a to tým spôsobom, že návrhom obvineného v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., resp. jeho námietkam zaujatosti nevyhoveli. Nedošlo pritom ani tak, ako mylne uvádza obvinený vo svojom písomnom podaní z 18. októbra 2011, k odňatiu veci JUDr. B. v odvolacom konaní a jej prideleniu JUDr. L.. Z obsahu predloženého spisu totiž vyplýva (č. l. 1566), že konanie vo veci odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Poprad z 18. januára 2010, sp. zn. 6 T 32/2008, ktorým bol obvinený uznaný vinným zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 47 ods. 2 Tr. zák. a iné, bolo v súlade s vtedy platným rozvrhom práce od začiatku pridelené do senátu 3T, skladajúceho sa z jeho predsedu JUDr. L. a sudcov JUDr. R. a JUDr. D., ktorí aj napokon v takomto zložení konali a rozhodli vo veci obvineného s konečnou platnosťou.

A na záver nedá sťažnostnému súdu neupozorniť i na tú skutočnosť, že pokiaľ ide o vyjadrenia sudcov JUDr. L. a JUDr. R. v tom smere, že oni sú v zmysle § 397 ods. 2 Tr. por. („*o návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozhodnutím súdu, rozhoduje iný samosudca alebo iný senát súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni*“) vylúčení z rozhodovania v danej veci, tak tieto nemožno považovať za správne. Ako je totiž zrejme z vyššie citovaného ustanovenia, toto sa týka výlučne len sudcov (resp. v niektorých prípadoch i prísediacich) súdu prvého stupňa, príslušného na rozhodovanie o návrhu na povolenie obnovy konania. V posudzovanom prípade je teda odkaz na dané ustanovenie v súčasnosti irelevantný.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k takému záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie predmetných trestných vecí.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 01. decembra 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová